

Cuba : B c ngo t c i t

Bích h a do Đoàn Thanh niên C ng s n

Cuba th c h n t i La Habana

V i nh ng c i t đ c thông báo nhân Đ i h i Đ ng C ng s n đang ti n hành, Cuba đang đ ng tr c m t b c ngo t m i, đ c bi t v i vi c gi i h n nhi m k c a các lãnh đ o và viên ch c quan tr ng trong gu ng máy chính quy n. Hai t L'Humanité và Le Monde đã nêu b t chuy n đ i này.

Theo L'Humanité, đây là m t th i đ i m then ch t trong l ch s Cuba đang đ c phác h a t i La Habana, v i quy t đ nh ch a t ng th y h u tr hoá đ i ngũ, và c 311 đ án đ 'c p nh t hoá' mô hình Cuba đã đ c đ a ra th o lu n trên toàn qu c trong 3 tháng, h u 'hi n đ i hoá ch đ , phát tri n Cuba, nâng cao đ i s ng ng i dân'.

Nh ng ch tr ng đánh giá là không h p th i n a nh là s tem phi u đ m b o cho ng i dân nhu y u ph m v i giá bao c p s đ n đ n bi n m t, đ ng th i v i vi c nhà n c gi m biên ch và khuyn khích lãnh v c t nhân. Qu là Cuba mu n chuy n mình cho phù h p v i th i đ i.

Trong b i c nh đó, Le Monde nhìn vào th c t xã h i Cuba ghi nh n trong hàng t a trang qu c t : Dân Cuba hoang mang tr c s nghèo khó ngày càng gia tăng.

Tr c tiên bài phóng s đ a đ c gi đ n ngôi ch l n La Habana qu ng tr ng Cuatros Caminos. Ngôi ch hai t ng, nh ng ch có t ng tr t là đông đúc náo nhi t, còn t ng trên hoang ph . Nóc thì b th ng, c a kính đ đây b b toang. M t cô bán hàng hoa gi i thích là t nhi u năm r i cô v n th y t ng trên b hoang. Tác gi bài phóng s nhìn th y : công trình m t n a đ nát này gi ng nh đ t n c Cuba vào lúc mà Đ i h i Đ ng C ng S n chu n b thông qua khúc quanh kinh t mà ch t ch Raul Castro đ x ng.

N u nh ng khu v c c c a th đô còn che gi u n i khó khăn bên trong các sân nhà c a mình hay chung c mà c 3 th h sinh s ng, thì s nghèo khó đ p m t vùng ngo i ô La Habana mà các khu chu t ngày m c lên càng nhi u. Đây là n i t p trung nh ng ng i đ n t vùng nghèo phía Đông Cuba, nh ng ng i s ng chui, không gi y t h p pháp vì h không đ c phép đ n th đô.

N u nh ng ng i làm chui, nh ng cô gái đi m là nh ng g ng m t quen thu c t th p niên 90, thì nh ng ng i ăn xin là hi n t ng m i ph bi n. Và bây gi , đi đâu cũng th y ng i rách r i, ng i vô gia c . Theo gi i kinh t và xã h i h c, ít nh t 20% dân chúng Cuba s ng trong c nh nghèo kh , túng thi u. Theo h , ng c l i v i các n c láng gi ng, Cuba ch a bao gi có ch ng trình gi m nghèo khó.

Theo tác gi bài phóng s , trong tình hình căng th ng đó, chính quy n Cuba đã gi m nh p đ c i cách : vi c gi m 500.000 biên ch thông báo trong quý đ u năm nay, 2011, đang đ c xem xét l i, gi m ít h n ho c đ i l i v sau.

Theo bài báo công nhân viên trong các công ty xí nghi p đã ng m ng m ch ng l i vi c sa th i k trên. Đ i v i ng i dân Cuba, tình hình hi n nay đã tr thành quá s c ch u đ ng : « không đ ăn, ph ng ti n giao thông công c ng t i t , con cái ph i bán thân nuôi mi ng, và chính ph thì nói đ i, nh th quá đ r i ».

Fukushima : Vùng c m đ a

V Châu Á, tình hình nhà máy đi n h t nhân Fukushima là h s l n c a Libération hôm nay, v i bài phóng s dài 'Vùng c m đi Fukushima', tít l n trang nh t.

Phóng viên tờ báo đi đến khu vực bị nhiễm phóng xạ chung quanh nhà máy điện. Trong phạm vi 30 cây số, người dân đã bị đi gợn hạt, chỉ còn những người già, những người và họ. Với đến đi và người dân Nhật là không ai nói rõ tình hình cho họ biết.

Trong bài xã luận Libération nói về những tâm, thông cảm với người Nhật: « Sau thiên tai, giờ đây đến nơi có hình. Người Nhật chỉ mới biết sự thật vào hôm chiều nay, qua lời thú nhận từ những lãnh đạo tập đoàn Tepco là phải mất 3 tháng nữa mới giải quyết được phóng xạ thật thoát và 9 tháng dài để kiểm soát và ngăn chặn các lò phản ứng điện tử Fukushima, nói mà không ai dám đến gần.

Libération ghi nhận là chưa bao giờ người dân trong một vùng bị thiên tai lại có một sự bất ngờ như thế. Họ phải đến đến có tháng mới nghe được chính phủ thông báo là tình hình Fukushima nghiêm trọng không kém Tchernobyl, và mất 5 tuần để nghe những lãnh đạo này công nhận họ bị bó tay trong một thời gian dài.

Không chỉ có vấn đề thông báo chậm trễ như trên, Libération còn thấy là vấn đề nghiêm trọng hơn là chỉ những thông báo của Tepco về phóng xạ thật thoát gây ô nhiễm môi trường vấn không đầy đủ.

Libération trích lời một chuyên gia Pháp, David Boilley, cho là Tepco không phải là đã nói dối, những tác hại đến với người chung quanh nhà máy điện đã bị họ giấu kín. Kết quả là dân làng litate cách nhà máy điện 40 cây số chỉ được di tản vào ngày 11/04. Trong khi đó thì rau quả ở vùng cách trung tâm đến 80 cây số, qua thực nghiệm, cho thấy mức độ phóng xạ rất cao, không khác gì các chất thải hạt nhân. Không thể nào để người dân sống ở những khu vực như thế.

Hiện nay thì các chuyên gia và hiệp hội người trẻ có vấn đề thiêu u dù liệu về mức độ nhiễm phóng xạ ở những vùng khác tại Nhật. Cho nên trong khi chỉ đến Tepco ngăn chặn tình hình nhà máy điện Fukushima, vấn đề khẩn cấp là lo cho dân ở các vùng nhiễm xạ, khá xa nhà máy, như nói trên.

Đề báo điểm an toàn cho người dân, theo Libération, vấn đề hiện nay không phải là nên hay không nên thành lập một vùng cấm đi chung quanh nhà máy điện Fukushima, mà xem là tầm mức nào của nó như thế nào.

Tờ Le Figaro hôm nay đã phäng vän lãnh đäo täp đäoàn đäi näc Pháp, EDF, vä mäc an toàn cäa các nhà máy đäi nä hät nhân. Tờ báo đäc chä täch EDF, ông Proglia xác đänh là tình träng nhà máy đäi nä hät nhân Pháp rät tät, tuy nhiên vän cän phäi rút kinh nghiäm cäa Fukushima.

Libya : Liên quân quäc tä thiäu đän đäc

L'Humanité nêu bät sä kiän Liên quân quäc tä thiäu đän đäc đä oanh kích Libya, trong lúc mà näc näng Kadhfi läi pháo kích ät vào nhäng thành phä mà phe näi đäy đang chiäm đäng nhä Misrata, Ajdabiya.

Tờ báo đäa ra nhän xét nghiêm khäc là gän mät tháng sau cuäc can thiäp cäa quäc tä vào Libya, näc näng cäa ông Kadhfi đã không bä 'giäi trä vũ khí', mà ngäc läi, NATO väa thông báo thiäu đän đäc, thiäu loäi bom toä đä chính xác và nhäng loäi vũ khí khác. Tờ báo cũng trích läi bä träng Quäc phòng Pháp, Gérard Longuet không loäi trä khä năng cuäc chiän Libya kéo dài.

Trong tình hình đó, Le Figaro nêu bät trong mät hàng täa trang nhät và tít län trang trong sä kiän là Washington tìm mät näi sän sàng chäa chäp ông Kadhafi, (mät khi ông räi khäi Libya). Theo tờ báo, träc viäc không có tiän triän trên mät quân sä, các näc đäng minh muän tìm mät quäc gia có thä tiäp đän lãnh đäo Libya, häu loäi bä đäc nhà đäc tài này qua mät giäi i pháp hoà bình.

Tờ báo cũng nhäc läi là quäc gia đón nhän ông Kadhafi phäi có đäc đänh là có quyän không giao näp lãnh đäo Libya cho dù ông Kadhafi bä Toà án Hình sä Quäc tä truy tä, täc là mät quäc gia không ký vào hiäp äc Roma thành läp Toà án. Tóm läi đó phäi là nhäng näc không công nhän thäm quyän cäa toà án này, trong đó có Mä. Theo Le Figaro trích đän báo New York Times, thì hiän nay ngäi ta nhäc đän mät quäc gia Châu Phi.

Washington sän sàng đäi thoäi väi Bình Nhäng

Vì Châu Á, Le Figaro hôm nay ghi nhận là sáu tháng sau vụ Bức Triều Tiên pháo kích vào đảo Hàn Quêc Yeongpyeong, Bức Kinh đang cố gắng để hạ sốt hạ nhiệt nhân ra khỏi vũng lỵ, với sự hạ nhiệt kín đáo của Washington, tất trạng quốc tế. Mục tiêu là để tránh mất sự cân quân sự mà ít bán đảo, không có lợi cho cả chính quyền Bức Kinh lẫn chính quyền Obama.

Bài báo nhắc lại kế hoạch 3 điểm mà Bức Kinh đưa ra tuần qua để thúc đẩy đàm phán 6 bên : trước hết hai nước Triều Tiên sẽ cùng gặp gỡ trên hạ sốt hạ nhiệt nhân, sau đó là gặp gỡ giữa Bình Nhưỡng và Washington trước khi đi đến cuộc họp sáu bên tiếp theo. Theo Le Figaro, ngoại trưởng Mỹ Hillary Clinton đã khẳng định rằng Washington sẽ sáng kiến của Bức Kinh.

Thực ra theo tờ báo, Washington không muốn có một cuộc họp trên hạ sốt hạ nhiệt nhân, nhưng vì bản tâm với tình hình sôi sục ở Trung Quốc Đông, cho nên chính quyền Obama muốn tránh bùng nổ giá mất sự cân quân sự mà ít vùng Đông Bức Á, nhất là vào lúc khai diễn cuộc vận động tranh cử tiếp theo ở Mỹ.

Ngoài Bức Triều Tiên, Le Figaro còn chú ý đến Bức Kinh xây dựng tín đề Tin lành. Trong mấy ngày qua, hàng chục người đã bắt, trong đó có luật sư, trí thức, nghệ sĩ. Tờ báo tiếp tục khêu gợi về tình trạng ký Liên Hiệp Quốc Ban Ki Moon, đã bắt chước trích vì im lặng lặng lẽ tiếp tục vận động đàn áp ở Trung Quốc trong lúc mà ông đã tiếp nhận một loạt bất vụ Côte d'Ivoire hay Libya.